

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Jana Kubešová
Téma práce:	Právní úprava volně žijících druhů ptáků
Rozsah práce:	104 s. (včetně titulních listů, úvodu, příloh a abstraktu)
Datum odevzdání práce:	13. 9. 2021

1. Aktuálnost (novost) tématu

Předkládaná diplomová práce se zaměřuje na právní úpravu volně žijících druhů ptáků, což je téma v samotném základu velmi zajímavé a dlouhodobě aktuální, kterému se navíc v odborné literatuře věnuje podrobněji jen relativně úzký okruh autorů. Aktuálnost tématu nepochybně zvyšuje i skutečnost, že se diplomantka ve své práci zabývá též problematikou invazivních nepůvodních druhů, a to v návaznosti na předložení a projednávání vládního návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací předpisů Evropské unie v oblasti invazivních nepůvodních druhů.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma práce považuji z hlediska vhodnosti jeho zpracování v rámci diplomové práce za relativně široké a vcelku náročné, přičemž autorka si stanovila současně velmi ambiciózní cíl - podat komplexní přehled právní úpravy ochrany volně žijících druhů ptáků a zhodnotit, zda je tato právní úprava účinným prostředkem k dosažení cílů, které byly důvodem jejího přijetí (viz. s. 2).

Naplnění vytyčených cílů logicky vyžaduje velmi dobrou orientaci v právní úpravě řešené problematiky na úrovni mezinárodní, především pak unijní a následně i vnitrostátní. Zvolené téma přitom zahrnuje řadu vzájemně propojených právních prostředků směřujících k ochraně ptactva, diplomantka se tak musela kupř. vypořádat s obecnou ochranou živočichů, v jejím rámci s obecnou ochranou ptactva, individuální (zvláštní) druhovou ochranou a stejně tak i s územní ochranou a jejími možnými překryvy, problematikou odchylných postupů, a dále např. také i s právní úpravou myslivosti. A nadto vše teoretický výklad doplnit a zhodnotit z pohledu soudní judikatury a činnosti příslušných orgánů státní správy, popř. doplnit i o analýzu konkrétních případů.

S nastíněnými úskalími práce se však diplomantka dle mého názoru vypořádala v celku zdařile, byť, jak už to u takto komplexněji pojímaných prací bývá zvykem, nevyhnula se místy, patrně i s ohledem na stanovený (limitující) rozsah práce, popisnosti textu.

Použité metody (zejména tedy metoda analýzy a deskripce) odpovídají stanoveným cílům a vedou k jejich naplnění.

3. Formální a systematické členění práce

K formálnímu a systematickému členění práce nemám připomínek – podrobněji viz. slovní hodnocení v bodu 5 tohoto posudku – kritéria hodnocení práce.

4. Vyjádření k práci

Jak jsem již nastínil, předkládanou diplomovou práci považuji za vcelku zdařilé vyústění zájmu autorky o řešenou problematiku. Jejím zpracováním diplomantka nepochybně prokázala orientaci v relevantní právní úpravě, znalost jednotlivých prostředků právní ochrany ptactva, jakož i pochopení vzájemných vazeb a souvislostí mezi nimi. Současně prokázala i schopnost samostatné (vědecké) tvůrčí práce založené na práci s odbornými informačními zdroji a metodologickém přístupu.

Zásadní (fatální) obsahové a formální nedostatky bránící objahobě předložené diplomové práce jsem nezaznamenal. Naopak mám za to, že práce v obou uvedených aspektech splňuje veškeré požadavky kladené na kvalifikační práce tohoto typu.

Za pozitiva práce lze označit zejména snahu o komplexní přístup, jakož i skutečnost, že právní text je na řadě míst doplněn řadou zajímavých, doprovodných informací (kupř. počty a druhy ptactva, rozlohy a překryvy chráněných území, grafické přílohy atp.), díky čemuž získává práce i praktický rozměr. Shromáždění uvedených informací si přitom jistě vyžádalo nemálo úsilí a času.

Naopak za určitý nedostatek prolínající se do jisté míry celou prací lze považovat již zmíněný deskriptivní charakter práce v důsledku absence kritického, diskusního přístupu, resp. použitého způsobu argumentace – na řadě míst, kde diplomantka identifikuje určitý problém či poukáže na sporný výklad, jej vyřeší bez jakékoli hlubší (podrobnější) argumentace tím, že označí za správný výklad obsažený v komentářové literatuře - vícekrát se tedy setkáváme se slovním obratem: „*Tento názor je dle mého mínění zcela správný*“. Obdobně na několika místech práce diplomantka kritizuje nevytvoření národního seznamu invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na členský stát, kdy za nedostatek považuje samotné nevyužití této možnosti ze strany ČR, aniž by se např. v této souvislosti zabývala otázkou nebo alespoň nastínila či odkázala na to, jaké nepůvodní invazivní druhy vyskytující se na našem území, by se na tomto seznamu měly objevit a proč.

Tím samozřejmě netvrdím, že autorkou prezentované názory jsou liché, pouze poukazují, že místy mohly být lépe argumentačně podpořeny.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíle práce považuji za naplněné. Autorka se dotýká dle mého názoru všech podstatných aspektů řešeného tématu, zhodnocení právní úpravy je provedeno v závěrečných částech práce, zejména pak v samotném jejím závěru, včetně formulace námětů <i>de lege ferenda</i> . Se závěry autorky se lze ztotožnit.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Nemám podezření na plagiátorství.
Logická stavba práce	Konceptce práce odpovídá cílům práce a vede k jejich naplnění. Autorka zvolila osvědčenou metodu, když práci strukturuje do tří základních částí – mezinárodní, unijní a vnitrostátní úprava. Při rozboru konkrétních předpisů a v nich obsažených právních institutů, pak vychází z jejich systematiky, což je přístup, který je jistě možný. Jednotlivé kapitoly, resp. podkapitoly mají logickou návaznost. Bez připomínek.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Použité informační zdroje lze považovat za reprezentativní, poskytující autorce dostatečné informační zázemí pro rozpracování tématu, byť počet odborných titulů mohl být jistě širší, stejně tak mohly být využity i tituly „novější“. V použitých zdrojích postrádám zejména odborné časopisecké a konferenční příspěvky. Současně si však uvědomuji, že pandemická situace sebou v tomto směru mohla pro autorku přinést jistá omezení. Odkazy na informační zdroje jsou provedeny v poznámkovém aparátu v souladu s citační normou.

Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Jak již bylo uvedeno, dle mého názoru autorka pojednala o všech podstatných aspektech řešené problematiky. Stranou zůstala snad jen problematika institucionálního zabezpečení, sankčních nástrojů a taktéž procesníprávní aspekty, které jsou vypořádány odkazem na z. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Uvedené však nepovažuji za nijak zásadní nedostatek, neboť je práce zpracována na Katedře práva životního prostředí a je proto logické, že se autorka zaměřila především na hmotněprávní aspekty řešené problematiky. Hloubku provedené analýzy považuji za přiměřenou rozsahu práce a stanoveným cílů (vytvoření komplexního přehledu).
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Formální a stejně tak grafická úprava práce je precizní. Bez připomínek.
Jazyková a stylistická úroveň	Text práce je psán kultivovanou a srozumitelnou češtinou bez gramatických prohrěšků. Bez připomínek.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

1. V návaznosti na kapitulu 2 diplomové práce, v níž se mimo jiné poukazuje i na vybraná stěžejní rozhodnutí SDEU v oblasti ochrany ptactva, bych diplomantku požádal o stručné (obecné) vytyčení hlavních (nejčastějších) oblastí porušení závazků ze strany členských států při transpozici a implementaci směrnice o ptácích a směrnice o stanovištích, tj. o určité dílčí shrnutí.
2. V návaznosti na pojednání o problematice uzavírání veřejnoprávních smluv o způsobu hospodaření v ptačích oblastech mezi orgánem ochrany přírody a vlastníkem či nájemcem pozemku nacházejícím se v ptačí oblasti za účelem nahrazení souhlasu orgánu ochrany přírody s prováděním činností v ptačí oblasti, bych diplomantku požádal o doplnění procesněprávních aspektů, zejména tedy určení příslušného orgánu ochrany přírody, a příp. i dalších subjektů (osob), jejichž souhlas je nezbytný k uzavření takové smlouvy, zodpovězení otázky, jak by se postupovalo, pokud by ze strany dotčených subjektů písemný souhlas nebyl dán a dále taktéž zodpovězení otázky, jakým způsobem a před kterým orgánem veřejné moci by byly řešeny případné spory vyplývající z této smlouvy.
3. Lze na území ptačí oblasti, která se nenachází současně na území národního parku, vstupovat za účelem kroužkování ptáků do rákosin, kolonií ptáků – např. kvakošů či rybáků, atp., popř. lze zde realizovat k tomu doprovodné činnosti – např. zřizovat průseky pro instalaci odchyťových sítí, vstupovat mimo cesty?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji
Navržený klasifikační stupeň	Výborně – velmi dobře v závislosti na výsledku obhajoby.

V Praze dne 5. 10. 2021

doc. JUDr. PhDr. Zdeněk Fiala, Ph.D.

oponent/oponentka